

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Lp Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister
liisa-ly.pakosta@justdigi.ee
info@justdigi.ee

Meie 29.08.2025 nr 1-2/918-2

Lp Tiina Uudeberg
Kantsler
tiina.uudeberg@justdigi.ee

KrMS jt seaduste muutmise seaduse eelnõu menetlemisest (kliendisaladuse kaitse)

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta

Lugupeetud Tiina Uudeberg

Pöördun Teie poole seoses sellega, et KrMS jt seaduste muutmise seaduse eelnõu, mis sisaldab sätteid kliendi ja advokaadi usaldussuhte kaitsmiseks, on Justiits- ja Digiministeeriumis kahetsusväärsetl pikaks ja teadmata ajaks seiskunud.

Praktikas on korduvalt teravalt tõusetunud küsimused advokaadi kutsetegevuse tagatiste ja kliendisaladuse kaitse ulatuse kohta - uurimisasutuste ja kohtute praktika nendes küsimustes on kahetsusväärsetl ebaühtlane. Euroopa Inimõiguste Kohus leidis 16.11.2021 otsuses asjas nr 698/19 (Särgava vs Eesti), et Eesti seadused ei kaitse advokaadi ja kliendi suhtluse konfidentsiaalsust piisavalt, millega on rikutud EIÕK artiklit 8.

Eesti Advokatuur esitas kliendisaladuse kaitse eelnõu esmase versiooni ministeeriumile juba 15.11.2021. Ministeerium on jätkuvalt tunnistanud vastava regulatsiooni vajalikkust ning on ka advokaatuuri esitatud eelnõu menetlenud. Kahetsusväärsetl on see toimunud suurte viivitustega ning on jäänud venima, viimasel aastal aga täielikult seiskunud.

Eelnõu sisu osas meile teadaolevalt olulisi lahkarvamusi ei ole. Eelnõu üle on puudutatud osapooltega toimunud tulemuslikud arutelud, mille käigus on jõutud ministeeriumi, advokaatuuri, prokuratuuri ja kohut rahuldavate lahendusteni. Kohtumistel advokaatuuriga on prokuratuuri esindajad järjekindlalt väljendanud, et selge õigusraamistiku loomine advokaadi valduse läbiotsimiseks ning muude kliendisaladuse kaitse küsimuste reguleerimiseks on ka prokuratuuri huvi, vältimaks ebaselgust ja tõendite lubamatuks tunnistamist. Meie hinnangul ei kaasne selle regulatsiooni muutusega ka mingit rahalist koormust riigile ega menetlusosalistele, pigem vastupidi, sest selge regulatsioon aitab ressursimahukaid vaidlusi vältida.

2023. aasta alguses pärast seotud osapooltega eelnõu teksti kooskõlastamist töö eelnõuga ministeeriumis katkes (eelnõu väljatöötamist juhtis Markus Kärner), mistõttu oli advokatuur sunnitud 27.11.2023 pöörduma ministri ja kantsleri poole (lisa 1). Ministeerium avaldas 2023. aasta lõpus pöördumisele vastates lootust, et seaduseelnõu on võimalik tutvustada advokatuurile 2024. aasta jaanuari alguses (lisa 2). Eelnõuga liiguti sisuliselt edasi siiski alles 2024. aasta augustist ning advokatuuri, prokuratuuri, Justiits- ja Digiministeeriumi ning Siseministeeriumi esindajatega jõuti septembris 2024 eelnõu lõpptekstini. Kahetsusväärset ei ole aga eelnõu sellest alates vähimalgi määral edasi liikunud. (Eelnõu väljatöötamise kontaktisik on meile teadaolevalt Andreas Kangur).

Advokatuuri vaatest on tegemist äärmiselt olulise eelnõuga ja oleme arutanud vajadust sellega kiiresti edasi liikuda kõikidel meie kohtumistel ministeeriumiga, sh advokatuuri juhatuse 09.10.2024 kohtumisel minister Liisa-Ly Pakostaga ja 22.04.2025 kohtumisel kantsler Tiina Uudebergiga. Alati olete meile väljendatud mõistmist ning kinnitanud, et eelnõuga ei ole sisulisi probleeme ja et see valmib lähiajal.

Leiame, et niivõrd pikk viivitus selle eelnõu menetlemises on taunitav ja ohtlik põhiõiguste kaitse seisukohalt. Kõnealuste KrMS muudatuste vastuvõtmine ja jõustamine on äärmiselt vajalik ka Advokaadikutse kaitse konventsiooni rakendamiseks. Tunnustame ministeeriumi, et Eesti jõudis konventsiooni allkirjastamiseni käesoleva aasta mais väga operatiivselt, esimeste Euroopa riikide seas. Kuid konventsioonis deklareeritud põhimõtete elluviimiseks on vajalikud ka konkreetset sammud. Olukorras, kus eelnõu on sisuliselt olemas ja eri osapooled on jõudnud mõistliku kompromissini, on selle menetlemise peatumine väga kahetsusväärne.

Palume esimesel võimalusel infot selle kohta, milline on eelnõu menetluse seis ja millal eelnõu koos seletuskirjaga edastatakse advokatuurile. Advokatuur on jätkuvalt valmis eelnõu ja seletuskirja valmimisse panustama. Palun andke teada, kui saame selles osas abiks olla.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Imbi Jürgen
Esimees

Lisa 1 – Advokatuuri 27.11.2023 kiri nr 1-2/918

Lisa 2 – Ministeeriumi 29.12.2024 vastuskiri nr nr 9-2/7683-2